

Wåra Rötter

Tjust Släktforskarförening

Nummer 2 2005 Årgång 19

20 - års Jubileum 1985 – 2005

Inbjudan till Jubileumsfesten

SIDAN 10

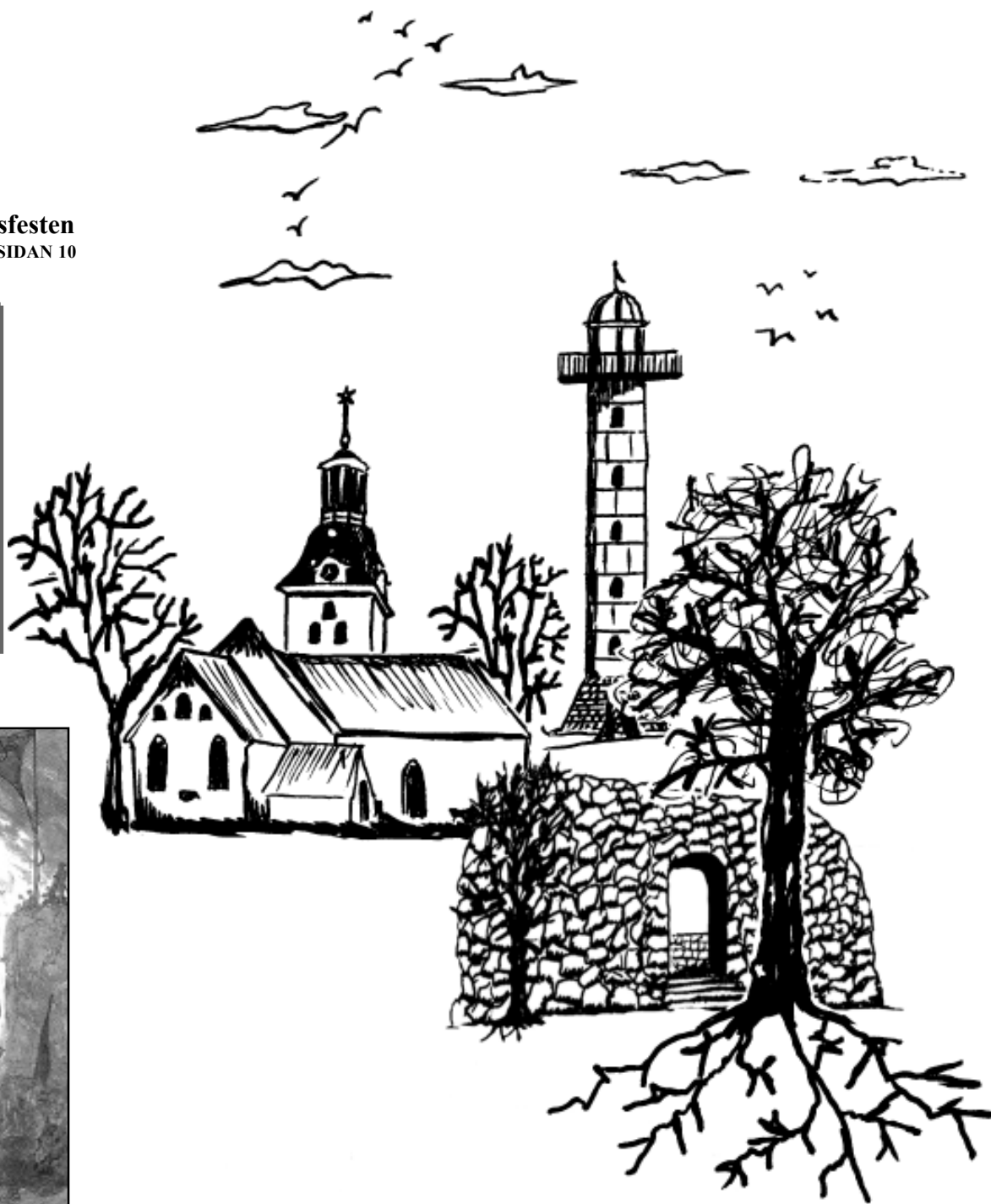
Seniordagen

SIDAN 5

En Karolins flykt från Ryssland del: 2

SIDORNA 6-8

Tjust Släktforskarförening

Ordförande:

Holger Kanth Tel. 0490 - 148 68

Sekreterare:

Valdy Svensson Tel. 0490 - 188 18

Kassör: Yvonne Andersson-Gullberg

Tel. 0490 - 201 85

Föreningens adress:

Tjust Släktforskarförening

c/o Stadsbiblioteket

Box 342

593 24 Västervik

Postgiro: 494 76 67 - 4

Föreningens org. nr: 833600 - 7128

Medlemsavgift 100 kr./år

Familjemedlem 50 kr./år

Internetadress: www.tjustanor.com

Redaktörer för Våra Rötter:

Lars Oswald

Lysingsvägen 27, 593 53 Västervik

Tel. 0490 - 148 36

Inga Linde

Tunagatan 5 C 753 37 Uppsala

Tel. 018 - 25 11 32

e-post: i.linde@telia.com

Katarina Korsfeldt

Höders väg 3, 754 40 Uppsala

Tel. 018 - 50 85 55

e-post: kkorsfeldt@hotmail.com

Layout:

Bo Sandberg

Hornsvägen 15 E, 593 54 Västervik

Tel. 0490 - 321 83

e-post: sandberg.bo@telia.com

Det går bra att skicka material som pappersmanuskript, på diskett eller på e-post till någon av våra redaktörer.

Vi använder oss av PC. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt material. Skickar ni digitala bilder ska dom vara i minst 250 dpi vid 100% och i jpg-fil.

Foto: Bo Sandberg

Föreningen tackar medarbetare

Som en fin tradition har föreningen varje år samlat sina medarbetare som under året hjälpt till med avskrivningar, grundforskning för databearbetning m.m. till en samkväm. Denna första sommarkväll i juni samlades ett tjugo medarbetare på Hjortenbadens restaurang, där ordf. Holger Kanth hälsade välkommen och framförde tack för utfört arbete som i föreningen sker helt frivilligt. Han inbjöd till förtäringen med landgång, öl-vatten, kaffe och kaka. Som alltid var vår sekreterare på gång och bjöd på en klurig ordlek, någon fullpoängare blev det inte, men några kom ganska nära. Kvällen förflöt under trevlig samvaro.

Från oss deltagare vill vi uttrycka vårt tack och uppskattning till styrelsen. Vi som var med.

Nytt till forskarlokalen

Föreningen har inköpt sockenkataloger för Horn och Hycklinge, dessa finns nu på plats. CD-skivan Sveriges dödbok 1947-2003 är beställd och kommer att inläggas i sökdatorn.

Ny dator: Ingemar Sterner har skänkt en beg. Dator som står i det yttre rummet, föreningen tackar för gåvan.

INNEHÅLL I DET HÄR NUMRET

Sid. 2-5

Sid. 6-8

Sid. 9

Sid. 10

Sid. 11-12

Föreningsnytt. Nya medlemmar. Höstens/Vinterns program.

En Karolins flykt från Ryssland del 2.

Veckokursen på Gamleby Folkhögskola 8 - 12 aug.

Inbjudan till Jubileumsfesten på Stadshotellet i Västervik.

Bykistor.

Torpvandring och traktorrundtur i Hjorted

Kristi himelsfärdsdag 5/5 2005 inbjöd Hjortedes hembygdsförening till torpvandring kring Melgång. I strålände vårväder samlades ett 40-tal förväntansfulla vandrare vid Falsterbo. Åke Andersson från hembygdsföreningen hälsade välkommen och gav en orientering om Dagens äventyr. Vi skulle både vandra och åka traktor. Vi startade vandringen på vägen mot Lebo, solen gassade och det var fantastiskt vackert när vi vandrade efter sjön. Första stoppet blev vid Falsterbo skola där vi fick lite fakta till livs. I dag bebos den av en konstnär, känd för sina träarbeten. Vi vandrar vidare och viker av vid skylten mot Melgång och fortsätter på denna väg tills vi kommer till Grindstugan, tidigare nedbrunnet, men nu finns en uppförd barack på den tidigare platsen. Efter redovisning av tidigare boende och deras öden var det dags att vandra eller åka traktor till nästa stopp som skulle bli Rammbäcken. Här var det ett torpens baksida som visades, nedrasad ekonomibyggnad, nedbrunnen bostad med förkollnade väggar kvar, det har säkert varit en fin plats när det var bebott. Med detta i våra synsinnen så gick vi vidare till nästa ödetorp, Persvik, här var det bara grunder kvar av det gamla torpet.

I solgasset tog vi en välbehövlig kaffepaus. Färden gick nu vidare mot nya mål och då kom de verkliga pälorna fram, Änganäset och Kullaberg. Båda belägna vid sjön

Skrikgallen. Enligt Handlingar så skulle Änganäset vara ett Rytartorp under Melgångs rote nr 99, 2:a lif-komp. Men vi tror inte att nuvarande Änganäset är originaltorpet från 1686, visserligen var det någon som framhöll att det suttit en skylt visande GT 99 Melgång på detta torp. En teori kan vara att den sista rytteren/grenadjären Carl Ringdahl bodde här några år innan han avgick 1827. Därefter var Melgångs rote indragen till musikens underhåll till regementet i Linköping. Men mycket fint låg det mot sjön och var välsmak.

Grenadjärtorpet nr 99 Änganäset

Strax norr om befintlig byggnad, ca 200 m utefter vägen till Kullaberg på högra sidan har föreningen hittat resterna efter en grund, som troligen är det första rytartorpet från 1686, i så fall kom den 1:a rytteren Pehr Nilson dit och torpet var rotens ryttergrenadjärtorp fram till början av 1800-talet, då det nya Änganäset uppfördes. Tills vidare får antaga den teorin. Förbi resterna av torpruinen kommer vi fram till Kullaberg. En verklig oas med välsmakta byggnader och tomt, högt beläget över Skrikgallen. Väl ute vid vägen till Melgång, avslutades vandringen och alla samsades på de båda traktorekipagen, för transport mot Stackkärret som blev avslutningen för dagens vandring, här fanns bara ruiner kvar av ett kraftfullt torp. Via traktorekipagen kom vi åter till Falsterbo och utgångspunk-

ten. Vi deltagare kan bara framföra ett stort tack till Åke och hans medarbetare som ordnat denna trevliga vandring, vi vet att många kunniga medlemmar dragit sitt strå till stacken med sakkunnig information om de platser vi besökte i våra faders spår. Orkar ni att göra om det, ser vi fram mot kanske redan i höst få veta vad som döljer sig bakom Falsterbo, Åke nämnde något om detta.

Vid pennan LARS

Nya medlemmar som vi hälsar välkomna till föreningen

Sara-Lisa Lagerstedt
Kvarngatan 1
593 30 Västervik

Göran Svensson
Åkersgatan 3
598 35 Vimmerby

NYA TIDSKRIFTER SOM KOMMIT UNDER VÅREN OCH FÖRSOMMARN...

Ättlingen	nr 1	årg. 19
Boden-Anan	nr 2	årg. 14
Runslingan	nr 2/2005	
MGF-Nytt	nr 2/2005	
Rötter & Frön	nr 34	årg. 17
Släktposten	nr 1/2005	
KLG-Bladet	nr 55	årg. 14
ÖGF-Lövet	nr 80	
PLF-Nytt	nr 73	
Dalfolk	nr 1	årg. 18
Släkthistoriskt Forum	nr 2	årg. 24
Stamträdet	nr 2	årg. 18
Diskulogen	nr 68	
Anropet	nr 2	årg. 22
Anknytningen	nr 2	årg. 22
Njudungen	nr 49	årg. 14
Släktforskaren	nr 95	
Sukutiето	nr 2	
Habobygden	nr 1	
Angeläget	nr 2	

Skövde Släktforskare.
Boden-Överluleå Forskarförening
Släktforskare i Uppland
Midälva Genealogiska Förening
Fröderbygdens Forskarvänner
Nässjöbygdens Genealogiska förening
Kalmar läns Genealogiska förening
Östgöta Genealogiska förening
Person-och lokalhist. forskare i Oskarshamn
Hembygds-och Emigrations forskarFörening Dalfolk
Sveriges Släktforskarförbund
Sällskapet släktforskare i Sandviken
DIS i Linköping
StorStockholms Genealogiska förening
Nyköping – Oxelösund Släktforskarförening
Njudungs Genealogiska förening
Västerbergslagens släktforskare
Genealogiska Samfundet i Finland
Habobygdens Släktf. fören. och Gustaf Adolfs Hembygdsforskare
Sveriges Släktforskarförbund

PROGRAM FÖR JUBILEUMSÅRET 2005 HÖSTEN/VINTERN

Lördag 17 september
kl. 18.00
Plats: Stadshotellet

Jubileumsfest.
Gäst: Harald Hjalmarsson.
Se separat inbjudan sidan 10.

Onsdag 19 oktober
Tid: kl 18.45
Plats: Utkiken
Stadsbiblioteket

Föreningsmöte.
”Arkeologi” Västerviks Museum, Pierre Gustavsson.
Anbyten, kaffe, lotterier.

Onsdag 16 november
Tid: kl 18.45
Plats: Utkiken
Stadsbiblioteket

Föreningsmöte.
Beslut om årsavgift.
Program ej klart.
Anbyten, kaffe, lotterier.

Onsdag 7 december
Tid: kl 18.45
Plats: Utkiken
Stadsbiblioteket

Luciakaffe med underhållning.
Sång och Diktläsning av Vega och Lennart Andersson.
Anbyten, kaffe, lotterier.

Välkomna på våra träffar hälsar Styrelsen. Anteckna träffarna i Din kalender.

Utflyktsmål

Casimirsborg öppnar portarna:

Som framgått av tidningarna har ägarna till Casimirsborg slott vid Gamlebyvikens östra stand, beslutat att låta allmänheten få ta del av slottets historia genom att ta emot besök för visning varje söndag under sommaren. Ägarna Björn Becker och hans hustru Louise Klingspor ställer upp och guidar Er runt. Det är värt ett besök. Slottet har en ägarelängd intakt från 1380 då Bo Jonsson Grip står som ägare från detta år. Tidigare namn på slottet har varit Mäm. Men ändrades 1616 till Casimirsborg, av dåvarande ägare Johan Casimir Lewenhaupt. Slottet eldhärjades 1809 och brann ned till grunden. Slottet återuppfördes och stod klart 1829.

Besök hos Hembygdsföreningar:

Under våren och försommaren är våra hembygdsföreningar alerta, med kulturträffar. Vi vill påminna våra medlemmar att de alltid är välkomna till deras träffar.

På nationaldagen den 6/6 hade Törnsfall ordnat med kulturvandring vid Aveslätt, tyvärr var inte vädret det bästa, men fören-

ingen stuvade om och det blev en trevlig träff. Samling vid Aveslätt och i dess maskinhall. Där informerade Anders Johansson och hans medarbetare om dagens program. En fotoutställning var ordnad, samt visades äldre kartor över Aveslätt ägor. En kortare vandring på torr väg blev det till ruinen efter torpet Hålbäcken. Där möttes vi av en dam som hängde tvätt, tidstroget 1800-tal, hon hade en enkel tvättbalja av trä, där tvätten låg samt ett vackert målat klappträ, tiden stod stilla. Torkvädret var inte det bästa. Intill torpet pågick tjärbränning vid en ganska stor brännrop. Här måste det vara passning dygnet runt, naturligtvis låg på en fäll ”tjärbrännaren” som med ett halvt öga vakade över att det stod rätt till. Jan Jacobsson berättade hur man utvann tjäran och hur man byggde upp brännroparna, mycket sakligt och intressant. Åter mot Aveslätt några stopp där vi informerades om var torpen Afvelund, Grindstugan och Bohltorpet legat. Väl inne i maskinhallen intogs förmiddagskaffet. Informationen om Aveslätt och dess torp fortsatte med fakta vilka som bott och verkat på torpen. Det som var intressant var

Båtsmanstorpet Bohltorpet, där en båtsman Båll bott. Detta torp var troligen det första under indelningsverkets tillkomst, för roten Nr 79 Skvagerfall, Båtsmannen flyttade senare till Glänntorp. Ett annat båtsmanstorp Bryggaretorpet, med båtsman Bryggare som finns i kyrkböckerna men inte i de militära rullorna, detta får vi klara ut under hösten och redovisa senare. I varje fall var det en lyckad kulturvandring, ett tack till Hembygdsföreningen. Vi släktforskare som var med.

Torpvandring i Dalhem tillsammans med Hembygdsföreningen:

Söndagen den 12 juni samlades ett trettio-tal släkt – och hembygdsforskare vid Dalhems kyrka där Urban Karlsson från hembygdsföreningen mötte upp. Han gav en kort information om dagens vandring, samt visade bilder på den äldsta kyrkan och en information om och kring den. Efter detta blev det avfärd till Risebo, där utgångspunkten för vandringen kring Risebo skulle starta. Efter en information om gården Risebo och dess verksamhet började vi med Lotta och Urban som guider vår vandring.

Första stoppet blev Risfall, där det varit två bostadhus, ett är kvar. Lotta visade bilder hur det en gång sett ut på detta torp med utsikt ned mot sjön Risen och på den tiden kunde man skymta husen i Fedela. Idag har skogen tagit tillbaka sin del och man kan endast skymta vattenspegeln i Risen. Nu vidare via de utmärkta vandringsleder som finns inom Risebo. Vi gick genom en trollskog där de träd som låg på marken utgör en fin matplats för de insekter som får sin föda och boplats där. Vi kom fram till Inägan där det Gamla Risebo har legat. Tack vare att det fanns foto kunde vi få en uppfattning om hur det sett ut på den tiden, vi vandrade vidare ned mot Risebo för en kaffepaus. Efter pausen visades receptionen/kiosk och tillhörande konferens-

utrymmen, där kunde vi se en samling äldre foton på personer och torp. Vi tog nu våra bilar och åkte utefter Loftern fram till vägen mot Domra, när man kommer upp till Holmsjön svänger en väg ned till Risebo och därmed har man fullbordat en vandrings slinga. Jag har själv gått denna slinga, det blir några kilometer, men det är fin natur. Vi skulle inte gå denna slinga utan färdades lite snabbare.

Vi stannade vi anslutningen till Domravägen. Här tog vi av till höger och gick på den mycket gamla vägen upp till "Brudklev" på toppen av backen med en skön utsikt över sjön Loftern. Varför det kallas Brudklev handlar om en tragisk händelse. Det skall vi ta upp i nästa nr av WR. Nu återstår vår sista anhalt ruinerna efter tor-

pet Sandvik. Det ligger också utefter vägen mot Domra, men till vänster in i skogen. Här var det helt igenvuxet, knappast någon antydning till väg men fram kom vi. Även här fick vi höra historier om de som verkat och bott på platsen. Urban avslutade vår vandring och meddelade att i församlingshemmet finns en förteckning och karta över alla torp, det skall vi ta tillfället att studera. Holger Kanth från TSF framförde ett tack för en lyckad vandring till alla som medverkat, Urban och Lotta som guidat samt övriga som under dagen bidragit med historia kring platserna. TSF överlämnade en gåva till hembygdsföreningen.

Lars

KALMAR LÄN OCH INDELNINGSVERKET EN TVÅHUNDRAÅRIG HISTORIA

Med detta tema som underlag avser två medarbetare vid Kalmar läns museum under 2006 skriva en bok om indelningsverket i Kalmar län, dess organisering i länet, etableringen av ständiga knekthället i länet. Massförflyttningen av finska båtsmän med familjer från sin hembygd till södra

Småland och Blekinge för att fylla upp tjänster vid Karlskrona flottbas. Det kommer i stort att handla om länets roll under indelningsverkets period. Är du intresserad att förhandsteckna ett exemplar av boken som beräknas komma ut under november 2006 så kan du göra det nu. Skriv några

rader till Magdalena Jonsson, Kalmar läns museum, Box 104, 39121 Kalmar, eller ring henne på 0480-451313 och anmäl ditt intresse. Priset för ett förhandsex. År 150:- **Obs!** En förhandsbeställning är inte bindande, när boken publicerats kontaktar författarna er för bekräftelse på en beställning.

Senior dagen
20 augusti 2005
kl. 10 - 14
Wimmerska gården
Tjust Släktforskarförening
Vissamlingarna och Stadsbiblioteket

Öppettider
för
Stadsbiblioteket, Vissamlingarna
och Tjust Släktforskarförening
Sommartid 13/6 - 13/8
Måndag - torsdag 11-19
Fredag 11-17
Lördag stängt

Övrig tid på året
Måndag - torsdag 9-19
Fredag 9-17
Lördag 10-14

Telefon: Stadsbiblioteket 0490-887 77, 887 62
Vissamlingarna 0490-887 70

Wimmerströmska gården
Wimmerströmska gården visar en del av Västerviks kulturarv under tre generationer. Visning av våningen sker kl 10.00, 11.30 och 13.00.
Pris: 25 kr/person. Högst 10 personer/grupp.
Caféet och glassbaren är öppna.

"Hela Sveriges Lapp-Lisa"
Marcus Brännström berättar om Anna-Lisa Öst, rybyggarflickan från Vilhelmina som blev världskänd sångerska. För oss - och med oss - sjunger han ur Lapp-Lisas sångskatt. Plats: Vissamlingarnas lokaler.
Tid: kl. 13.00. Kostnadsfritt.

Tjust Släktforskarförening
Släktforskarföreningen är på Vissamlingarna kl. 10.00 - 13.00 och visar hur man släktforskar på Internet (Genline) samt i den egna databasen med födda, vigda, döda för Kalmar län. Hjälpt finns även att få i forskarlokalen, som är öppen.
Kostnadsfritt.

Utställning om emigrationen
En skärmutställning om emigrationen från Tjust visas tillsammans med Tjust Släktforskarförening i Vissamlingarnas lokaler.
Kostnadsfritt.

Välkommen!

EN KAROLINS FLYKKT FR

Karl XII (1682-1718)

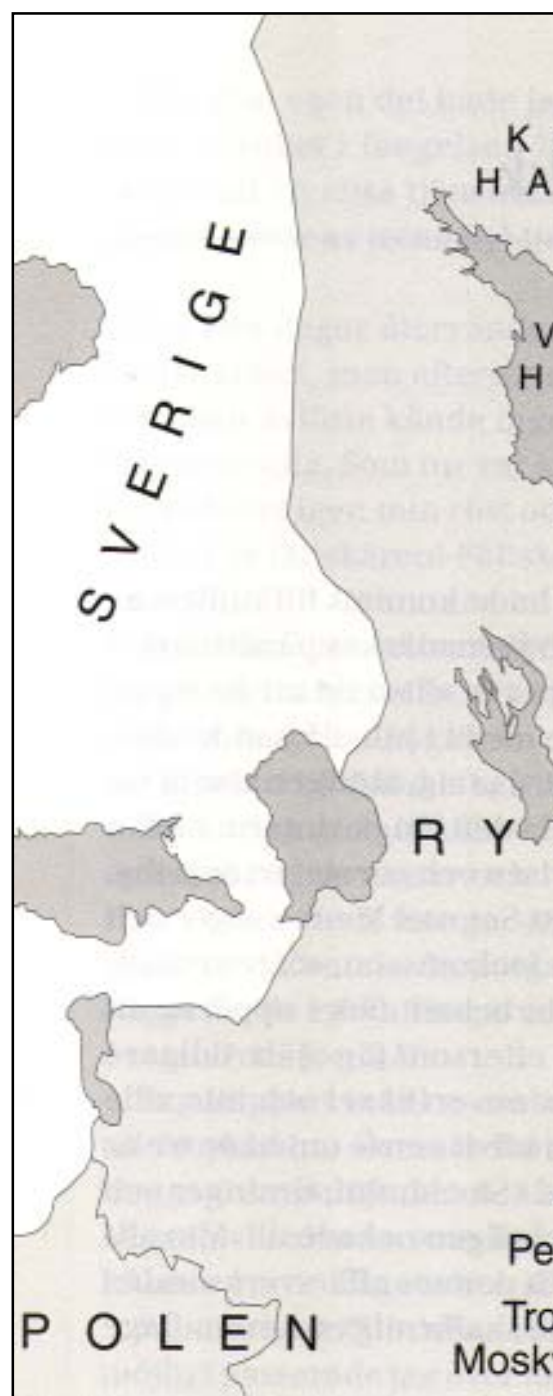
Galitj

Samtliga krigsfångar blev förflyttade från Moskva till andra platser runt om i Ryssland för att de skulle ha bättre kontroll på oss. För inom fångleden funderades bland många hur skall vi komma hem igen, tanken att rymma fanns nog i många huvuden, men hur.

Jag och ett hundratals fångar fördes till en liten stad Galitj, som ligger ca femtio mil nordost om Moskva. Där blev vi underställda den mäktige ståthållaren Alexej Jacloritz, som hade ett antal ståthållare i de mindre städerna under sig. Jacloritz var en girig man som på alla sätt ville skinna oss fångar på pengar. Han hade via sina officerare tagit reda på vilka fångar som hade pengar eller några attraktiva ägodelar som han kunde ta ifrån oss. Jag stod inte i gunst hos ståthållaren, jag fick byta inkvartering flera gånger på kort tid. Jag blev irriterad, så jag sökte upp Jacloritz och ville köpa mig en fri bostad så att jag kunde leva ett anständigt liv som fånge. Jag hade hittat en bostad i en skrivares privata hus som jag kunde få disponera utan kostnad mot att jag rustade upp den med en kakelugn, då en modern värmekälla.

Ett äventyr som vi skall förmedla i några avsnitt. Källan kommer från Carl von Rolands handskrivna biografi som förvaras i Kungliga Bibliotekets handskriftssamlingar, den har tidigare givits ut i bokform 1914 av Samuel E. Bring. Tommy Jansson har med underlaget från Brings bok under 1984 moderniserat texten från 1700-tals svenskan. Boken är utgiven på Bäckströms Förlag i Stockholm.

Efter att givit den girige en dukat blev det klart att här skulle jag få bo i fred, och att jag kunde inrätta det bekvämt för mig. Men som vanligt var inte ryssarnas löften något beständigt. När nästa vinter kom så kom också en order att jag skulle lämna min inkvartering till förmån för en av tsarens hovämbetsmän som skulle tjänstgöra som kontrollant hos ståthållaren. Min lägenhet ansågs vara den mest bekväma i staden och skulle passa kontrollanten. En morgon an-

ÅN RYSSLAND 1709 - 1716

lände så denne myndighetsperson med titel **stolnik**, med alla sina bagageslädar och stannade inne på gården utanför min lägenhet. Genom en av ståthållarens officerare som var eskort till stolniken fick jag order att överlämna min bostad till det nyanlända sällskapet. Jag upplyste herr officeren att jag lämnar inte min lägenhet, som jag själv upprustat. Jag nämnde inte att jag betalat ståthållaren en dukat som han stoppat i egen ficka och för att jag skulle få bo i fred. Följden blev att officeren skyndade till ståthållaren med det negativa beskedet. Ståthållaren lät meddela att flyttade jag inte ut godvilligt så skulle jag ut med våld.

Nu rann sinnet på mig och jag gav officeren och han uppdragsgivare ståthållaren en massa otidigheter, jag kunde inte hålla inne med min ilska över ståthållarens svek. Med detta svar fick officeren återvända till ståthållaren. Jag förstod att nu kommer det att hända något, så jag sände bud efter mina officerskamrater. Jag förklarade i korthet vad som hänt och fick deras löfte om hjälp i den förestående bataljen som jag väntade skulle komma från ståthållaren. Under tiden som detta utspelade sig satt stolniken och hans fru inne hos mitt värdfolk. Jag gick in till mitt värdfolk och presenterade mig för de nyanlända gästerna, samt berättade om de besvär som ståthållaren vållat mig. Vi kom i samspråk om vad som hänt och varför jag var här, vi blev goda vänner och kunde föra en avslappnad konversation. Vid middagstid kom Exercisofficeren uppmarscherande med trehundra man nyinryckt trupp, och grupperade sig på gatan mitt framför mina fönster. Nu uppstod ett ställningskrig, 300 beväpnade soldater mot en obehäpnad krigsfånge och hans lika obehäpnade kamrater. Stolniken och hans fru blev livrädda inför risken att det skulle bli skottlossning. De fick min försäkran att

Tsar Peter (1672-1725)

de skulle hållas utanför och att deras bagage inte skulle komma till skada.

Jag lät nu stänga porten mot gatan, Exercisofficeren ropade att han skulle storma huset vilket jag avrådde honom att göra för vi skulle försvara oss. Vi hamnade i ett ställningskrig. Vem skulle få ge sig? Vem skulle först visa ett svaghetstecken? Belägringen pågick fram mot kvällen utan att något hände. Exercisofficeren vågade tydligen inte göra något på eget initiativ. Utan red upp till ståthållaren för att avlägga rapport om att svenskarna var beredda att strida för lägenheten.

forts. sidan 8

Under tiden sände stolniken upp sin sekreterare till ståthållaren med begäran om en annan inlogering. Detta kunde inte ståthållaren bifalla, dels så var det en prestigeförlust mot de svenske fångarna dels så fanns ingen bättre bostad att uppbringa i staden. Det kom en kansliskrivare med häst och släde från ståthållaren och med bud att jag skulle följa med upp till slottet. Innan jag följde med uppmanade jag mina kamrater att bevaka lägenheten, jag var inte säker på hur ståthållaren skulle agera, kanske blev jag fångslad.

Väl kommen till slottets stora sal, som var fyllt med folk av olika ståndspersoner, steg ståthållaren fram och sade: ”Jag hör att Du vill slåss, Rolanti.” Jag svarade honom att jag ännu inte slagit någon, men om jag blir anfallen slår jag tillbaka. Ståthållaren frågade varför jag opponerade mig och vägrade lyda hans order. I normala fall skulle jag lyda order, men vi har en uppgörelse, och nu har Ni behandlat mig orätt. Ståthållaren förstod vad som var på gång, han hade fått en dukat av mig för att jag skulle få bo i fred men nu var på väg att bryta den överenskommelsen. Jag hade för egna pengar rustat upp lägenheten. Ståthållaren vände på situationen omedelbart, han frågade vilka utlägg jag haft för upprustningen. Jag svarade 5 rubel vilket var i

Karolinsk officer till häst

underkant. Jag skulle ersättas med denna summa om jag upplät rummet till stolniken. Jag angav dock som villkor att han anvisade mig en annan lägenhet. Han frågade var jag ville bo. Jag svarade att jag ville bo hos en borgare nere vid ån, jag visste att han hade en bostad ledig, visserligen utan värme, men hellre det än en lägenhet full av kackerlackor, vilket ofta förekom i äldre bostäder. Ståthållaren skickade iväg två betjänter till borgaren för att meddela ho-

nom att jag skulle inkvarteras där. När jag tog avsked av ståthållaren bad jag få låna två slädar för att flytta mitt bohag. Jag hade ju bott i denna lägenhet i snart ett år och samlat på mig möbler och husgeråd. Jag hade under året bryggt mitt eget öl som jag var van vid hur det skulle smaka, så slädarna blev fulla med mitt bohag.

När jag anlände till min nya inkvartering vid ån hade värden stängt ytterporten och vägrade öppna när jag knackade på. Jag åberopade ståthållarens order att jag skulle inkvarteras här men porten förblev stängd. Då blev jag mycket irriterad, så jag högg upp porten, väl inne på gården kunde jag se att även dörren till förstugan var tillbommad, jag fick även hugga upp denna dörr eftersom värden vägrade öppna. Nu var vi i alla fall inne i förstugan och då vågade inte värden låta dörren till lägenheten vara låst utan öppnade den och jag fick nyckeln till det anvisade boendet. Tidigt följande morgon hade värden varit uppe hos ståthållaren och klagat på mitt uppförande och att jag brukat våld på hans hus. Naturligt vis hade han inte sagt att han vägrat släppa in mig genom att låsa både ytterport och dörrar. Följden blev att jag kallades upp till ståthållaren och han var mycket arg. Varför Rolanti, högg du sönder borgarens portar? Underrättade inte ni värden om att jag skulle inkvarteras hos honom?, blev min motfråga. Jo svarade han. Nåväl svarade jag, då kan man väl säga att jag hedrat en stor man, när jag tvingade denne obetydliga undersåte att lyda din befallning. Ståthållaren lät hämta min nya värd och skällde ut honom ordentligt. Efter detta intermezzo blev ståthållaren och jag goda vänner, men försiktig som jag var kunde jag inte lita på honom helt. Men eftersom flyktplanen låg inom mig tog jag varje tillfälle i umgänget med ståthållaren att införskaffa mig nödvändiga uppgifter, men gav inget i utbyte.

Ståthållaren höll naturligt vis inte sina löften, jag fick inte bo kvar i min inkvartering utan jag och en officerskamrat Melcher Warcholtz förflyttades till ett obebott hus. Här smidde vi tillsammans med nitton officerskamrater planen att fly från Galitj.

Nästa avsnitt. Flyktplanen

Så här kunde gatulivet gestalta sig i en rysk by såsom Galitj. I förgrunden ses fiskhandlare.

**Veckokurs vecka 32, 8 – 12 aug. 2005, på Gamleby Folkhögskola
”Fördjupa Din släktforskning i olika ämnesområden”**

Måndag:	Kl. 09.00-09.30	Kursens öppnande	
	Kl. 09.30-10.30	Apotekarens trädgård	Margareta Löfholm
	Kl. 10.30-10.50	Kafferast	
	Kl. 10.50-11.45	Fortsättning	Margareta Löfholm
	Kl. 11.45-12.30	Läsning av gammal stil	Stina Kanth, Gunilla Källström
	Kl. 12.30-13.15	Lunch	
	Kl. 13.15-16.30	Fader okänd och Barnhusbarn	Ragnar Fornö
Tisdag:	Kl. 09.00-09.45	Läsning av gammal stil.	Stina Kanth, Gunilla Källström
	Kl. 09.45-10.30	Trolovning, Morgongåva, seder o bruk.	Olle Larsson
	Kl. 10.30-10.50	Kafferast	
	Kl. 10.50-12.30	Trolovning, morgongåva, seder o bruk.	Olle Larsson
	Kl. 12.30-13.15	Lunch	
	Kl. 13.15-16.00	Utflykt Loftahammars kyrka m.m	
Onsdag:	Kl. 09.00-10.30	”De okända vallonerna”	Maj-Britt Nergård
	Kl. 10.30-10.50	Kafferast	
	Kl. 10.50-12.30	Fortsättning	Maj-Britt Nergård
	Kl. 12.30-13.15	Lunch	
	Kl. 13.15-16.00	Skärgårdsbefolkningen på 1900-tal	Lars-Erik Johnsson
Torsdag:	Kl. 09.00-10.30	Läsning av gammal stil	Stina Kanth, Gunilla Källström
	Kl. 10.30-10.50	Kafferast	
	Kl. 10.50-12.30	Latin för släktforskare	Jan Fredrik Kindstrand
	Kl. 12.30-13.15	Lunch	
	Kl. 13.15-14.00	Läsning av gammal stil	Stina Kanth, Gunilla Källström
	Kl. 14.00-16.00	Historiska personer på ostkusten.	Leif Rosenblad
Fredag:	Kl. 09.00-10.30	Bildbehandling, Internet	Ingvar Kärrdahl
	Kl. 10.30-10.50	Kafferast	
	Kl. 10.50-12.30	Fortsättning	Ingvar Kärrdahl

Anmälan till:
Gamleby Folkhögskola
Loftagatan 36
594 32 Gamleby
Tel. 0493 - 131 00
Fax. 0493 - 108 85

TJUST SLÄKTFORSKARFÖRENING 20 ÅR

Inför TSF:s 20-års jubileum inbjudes alla medlemmar med respektive till fest på Stadshotellet den 17/9 kl. 18.00.

Meny

Välkomstdrink

Fläskfilè med potatisbakelse och portvinstuvad champinjoner

Öl klass III alt 2 glas vin

Kaffe med kaka

Kostnad 235:- pp

Program

Samling vid en välkomstdrink

Välkomna till bords

Tal av kommunalrådet Harald Hjalmarson

Underhållning av vissångaren Markus Brännström

Plats för eventuella tal

Anmälan senast den 7/9 till: Holger Kanth 0490-14868

holger.kanth@telia.com

Hans Wiberg 0490-21428

hans.viberg@telia.com

Önskas vegetarisk kost meddela detta vid anmälan.

Supé avgiften betalas in på pg. 4947667-4

Varmt välkomna

Styrelsen

Bykistor

Gamla bykistor kan innehålla mycket av intresse för oss i nutid, hur det var för några hundra år till baka. Vi skall redovisa vad som skrevs i ett köpekontrakt på 1860-talet. Detta finns i en bykista från Wrångfall i Locknevi sn.

Avskrift.

Kjöpekontrakt

Jag Lars Magnus Jonsson Med min kjära Hustrus Sara Catherina Andersdotters i Sjösättere ja och samtycke upplåter och försäljer här medelst vårt ägande 1/9 dels Mantal i SkattekroneRusthåll Wrångfall i Lokenevi soken Södra Tjust Härad och Calmar Län Till vår Tillärande Måg och dotter, Drängen Anders Peter Månson i Lilla Risdahl Gamleby soken å Cristina Carolina Larsdotter i Sjösättere Lokenevi soken från En oss Emelan överenskommen och betingat kjøpeskillung stor Sex 6000= Tusen RD Riksmünt samt förbehåll om undantag uti vår öfveriga Lifstid årligen Enligt uppRättat undantagesbref. Men behöfver icke utgifvas förr än vi afstår Med hemmans brukning i Sjösättere.

1. Hemmansdelen får till flyttas den 14 mars 1861 med full ägandeRätt sådan som Hemmansdelen då befinnes med utsått RågGröda.
2. första Hälften af kjøpeskillungen skall betalas den 1=November 1860 med 3000 RD Riksmünt och andera Hälften den 14 mars 1861 Med En dylik summa = på första kjøpeskillungen får afRäknas 1500 RD Riksmünt såsom förtida Arf Till vår dotter – samt på andera kjøpeskillungen får afRäknas 1500 RD Riksmünt Emedan 1/12 Sjösättere å 1/9 del Wrångfall gemensamt Hälften för Ett Lån uti ÖstGöta Hypoteksförening som kjøparen får antaga nämnd summa och skall betala första Rântan den 14 mars 1862 och så åhr after anat till Lånet Tager slut—och så fort första kjøpeskillungen är betald skall kjøparen Lemnas nödiga åtkomsthanslingar och kjøpebref. Men all Lagfartskostnad betalas av kjøparen.—Till kjällare och brunsgräfning i Wrångfall skall Säljaren vara begäplig med Gräfning och sten Kjørning.
3. Får Kjøparen antaga Insatsen på Magasinet och alla inom Sokenen varande Cassor som tillhör denna lott samt brandRedskap å vargegarn m.m.
Sedan undantaget Tager sin början skall det årligen betalas Tils den 1 ste ocktober – årligen 2 tunnor Råg 1 ½ Tunna hafvere 3 Tunnor putatis 2 Kappar åtter 3 Kappar samt 1 span stor sill 10 marken Renjort lin samt vinterfoder Till En ko för Svarliget samt 2 Tunnor Refven Men vid Enderas af var död förSvinner hälften af undantaget den åkerKjørning och slagning Som brukaren Carl Jonson i Wrångfall fek Emottaga Enligt Hans Contract öfverlåtes på Kjøparen.

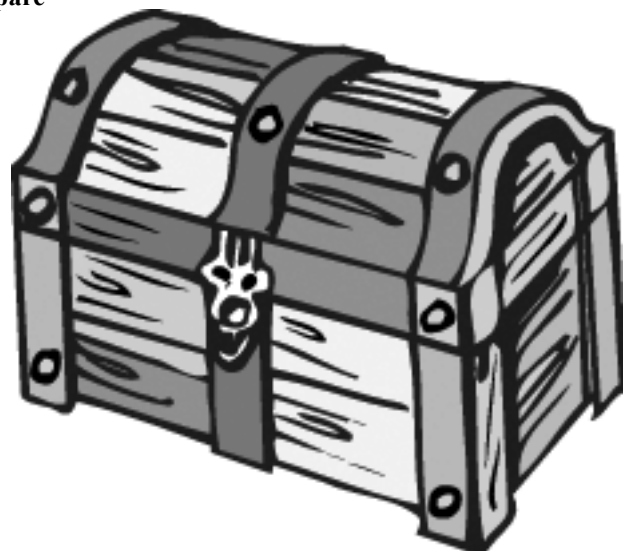
Med föreGående kjøpeContract förklarar vi oss å ömse sidor nögede som skjede uti Sjösättere den 30 Julius 1860.

L M Jonson
Sara Cattarina Andersdotter
Säljare

A P Månsson
Cristina Carolina Larsdotter
Kjøpare

På en gång närvarande vetene
Carl Fredrik Jonsson
C F I J

Carl Johan Jonsson
C I I S

Tjust Släktforskarförening
c/o Stadsbiblioteket
Box 342, 593 24 Västervik

Förenings Brev

B

Under upprustningen av Sveriges flotta togs all ekskog i beslag av Kronan för att i första hand användas till skeppsbyggeriet. Det innebar att jordägarna var skyldiga att leverera detta virke och fick inte själva använda det för eget bruk. Denna skyldighet till Kronan blev genom en Kungl. Majts Förordning 1830 upplöst och jordägarna fick inbetala en lösen till Kronan för att få använda eken för eget bruk. EKESKOGS LÖSEN. Ett protokoll från 1832 visar hur Anders Person i Vrångfall löser ut sig.

Utdrag af Protokoll öfver inbetald Ekeskogs lösen hållit å Calmar Landscontoir den 17 September 1832

Under denna Dag är af *Anders Person* för dess ägande af 1/9 M:tl Skattehemman Wrångfall uti Locknevi Socken och Tjust Härad, i Länets Ränterie levererad:

Lösen enligt 2 och 9 §§. I Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning d. 28 October 1830 för rättigheten att disponera ej mindre framdeles å samma hemman uppväxande Ekeskogen än nu befintlige eller framdeles blifvande Maste- och Storverks-träd med ----- 2 sk. 8 rst.
Samt Lösen , efter 4:de §. I samma Kongl. Förordning , för nu befintlige för Kongl. Maj:t och Kronan ej antecknade Ekar, med ----- R:dr 35 sk.- - rst.
allt Banco.

Hvadan alltså, i öfverensstämmelse med 10 §. Åberopande Kongl. Förordning, Kongl. Maj:t och Kronan nu och för everdeliga tider afstår allt anspråk på den skog, hvartill Jordegaren, genom ofvan erlagda Lösen, oinskränkt ägande-och dispositions-rätt sig förvärfvat; hvilket Jordegaren till bevis och säkerhet meddelas, med intyg tillika att anteckning om den verkstälte inlösen skett i Kronans sista Jordebok.
Hos Häradsskrifvaren i Orten skall detta Utdrag till påteckning ofördröjligen uppvisas.

G NORDENANKAR

Lösen med Ch. Sigillata. 24 p

1832 1:a april upvist för och i protokollbok anmält (oläslig namnteckning)